

Een doe-perspectief op participatie

<i>Titel</i>	Doe-democratie
<i>Auteur</i>	Ted van de Wijdeven
<i>Uitgever:</i>	Eburon
<i>Prijs</i>	€ 35
<i>Pagina's</i>	405
<i>ISBN</i>	978 90 597 2711 3

door Jan Steyaert, lector Fontys Hogescholen

Participatie is een van de kernbegrippen van de afgelopen tijd, in dezelfde sfeer als empowerment, eigen kracht en sociale cohesie. Niet verwonderlijk dus dat er veel over geschreven en gedacht wordt om het begrip beter te begrijpen en er de samenstellende componenten van te benoemen. Denk maar aan *Participatie ontward* van MOVISIE van enkele jaren geleden. Vanuit de Tilburge school voor politiek en bestuur levert Ted van de Wijdeven een waardevolle bijdrage aan het al beschikbare materiaal. In zijn zeer leesbaar proefschrift zoomt hij in op actief burgerschap in stadswijken en komt aan de hand van een aantal case-studies tot het begrip doe-democratie. Misschien klinkt het bekend in de oren, want al voor het proefschrift klaar was is de term gebruikt door NICIS en schreef de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) er lovend over. Maar ere wie ere toekomt, de oorsprong van het begrip ligt dus bij Ted van de Wijdeven.

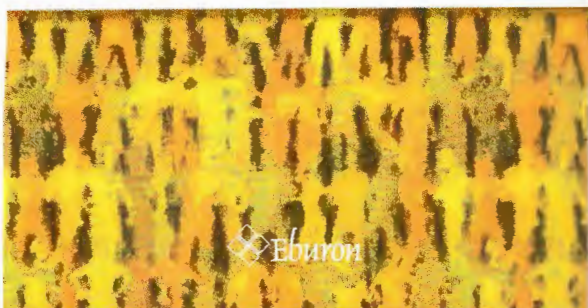
De onderzoeksgroep viel al eerder op met studies naar burgerschap en wijken, bijvoorbeeld met het werk van Gabriël van de Brink over prachtwijken. Ook dit proefschrift brengt weer een welkome aanvulling op het bestaande discours. Van de Wijdeven analyseert initiatieven op het snijvlak van wijkontwikkeling en burgerschap in Vitaal Pendrecht (Rotterdam), de BOM-Reva (Den Haag) en de Indische buurt (Amsterdam) en komt op basis daarvan tot een typologie van wijkbetrokkenheid. Op de ene as wordt

DOE DEMOCRATIE

Over actief burgerschap in stadswijken

Ted van de Wijdeven

onderscheid gemaakt tussen structurele inzet (de 'buurtburgemeesters') en ad hoc inzet (de burgers die aan een specifieke activiteit meedoen, of zich inzetten voor één specifiek aspect). Op de andere as maakt de auteur onderscheid tussen zelf doen en meebeslissen. En dat maakt het boeiend, want participatie is al te vaak verengt tot meepraten en beslissen, zonder het aspect 'meedoen'. Denk maar aan de stapels literatuur over interactieve beleidsvorming van rond de eeuwwisseling: het ging allemaal om meepraten, niet om meedoen.

Twee assen, dat geeft een matrix met vier kwadranten. Dat zijn dan de wijkexperts (structurele inzet op vlak van meebeslissen), de casusexperts (ad hoc inzet op vlak van meebeslissen), de projectentrekkers (ad hoc inzet op vlak van mee doen) en de buurtbouwers (structurele inzet op vlak van meedoen). Het begin van de 20ste eeuw stond in het teken van de uitbouw van de democratie in termen van meebeslissen. Het begin van onze 21ste eeuw legt de uitdaging veel meer op het vlak van meedoen: handen uit de mouwen en actief meebouwen aan je wijk, aan je samenleving. Van de Wijdeven helpt daarbij door ons taal te geven om de diversiteit van participatie te benoemen.

Het is te hopen dat dit niet het laatste werk van de auteur over dit thema is, want er is nog veel meer te vertellen over zijn (en onze) doe-democratie.

Zo geeft het proefschrift nog slechts in beperkte mate doekennis over hoe je als gemeente, als sociale professional in wijkwerk komt tot een gezonde mix van de verschillende soorten democratie. ■